

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

תוכן עניינים

- א. בעי רבי ירמיה אית ליה לעוף ועגיל אית ליה לבהמה ולא עגיל מאי בתר ידיה אזלינן או בתר מיניה אזלינן תיקו.....1
- ב. אינו נוהג בשליל וחלבו מותר.....2
- א. גיד הנשה מחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותרך שמנו מעיקרו ... ושמנו מותר וישראל קדושים נהגו בו איסור ... עץ הוא והתורה חייבה עליו ... גיד אמר רחמנא ולא קנוקנות.....3
- ב. חוטין שבחלב אסורין ואין חייבין עליהן שבכוליא אסורין ואין חייבין עליהן ... לובן כוליא ... גאים ליה.....8

דף צב:

א. בעי רבי ירמיה אית ליה לעוף ועגיל אית ליה לבהמה ולא עגיל מאי בתר ידיה אזלינן או בתר מיניה אזלינן תיקו

כבר התבאר לעיל דף פט: שאיסור גיד הנשה נוהג באדם¹ ובבהמה וחיה טהורים ובכוי² ואפילו בנבלות וטרפות שלהן בירך ימין ובירך שמאל כשכף³ שלהם עגול ואינו נוהג בעוף מפני שאין כף שלו עגול⁴,

¹ במל"מ שם מהרשב"א סי' שס"ד ובמשב"ז סי' ס"ה ס"ק ד' אמנם במנ"ח כתב וז"ל "תלה באם בשר אדם אסור בעשה או לאו.

² אפי' לדיעה (חולין פ') שהוא נחשב בריה בפ"ע, כיון שכף שלו עגול. וכ"ש לדיעה דהוא ספק בהמה ספק חיה דנוהג ממ"נ (ב"י שם מגמ' בריתות כא א')

³ כף הירך הוא הבשר העגול התפוח הסובב את עצם הירך (הקולית) ונקרא כף ככף של קדירה כמש"כ רש"י חולין פט ב' ד"ה כף והעצם נקראת ג"כ כף הירך

⁴ וה"ק רחמנא לא יאכלו בני"א את גה"נ הנכרך סביבות הבשר הגבוה והעגול אשר בירך והיא עצם הקולית העליונה ועופות אין להם כף דהעצם משוך ולא עגול והבשר שעל הקולית שלהם עב ואינו עגול סביבות העצם הלכך אין גה"נ נוהג בהם (ערוה"ש יו"ד ס"ה סעי' י"ז)

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ואם אינו עגול בבהמה וחיה וכו', וכן בעוף שכפו עגול, אסור מספיקא⁵ וא"צ לבדוק בעוף אם כפו עגול⁶.

ב. אינו נוהג בשליל וחלבו מותר

כבר התבאר לעיל דף עד: ודף פט: שי"א⁷ שמדכתיב (דברים יד פסוק ו) וְכָל בְּהֵמָה מִפְּרֶסֶת פֶּרֶסָה וְגו' בְּבִהְמָה אֹתָהּ תֹאכְלוּ. ודרשין דכל הנמצא בְּבִהְמָה אֹתָהּ תֹאכְלוּ, דרשין נמי כל ואפילו חלבו וגידו של העובר שנשחטה אמו מותר⁸, אבל דמו אסור⁹ שאינו בכלל אוכל אלא בכלל משקה

⁵ בגמ' חולין צ"ב ב' נסתפק ר' ירמיה אי גיד בתר עיגולא אזלי' או בתר מינא אזלי' וסלקא בתיקו ופסקו הראשונים (רשב"א שם ד"ה אית ליה ובתוה"א ב"ג ש"ג [דף פ"א ב'] ובמרדכי שם תרנ"ט) דכיון דהווה ספיקא דאורייתא הווה לחומרא ולהכי מחמירי' בבהמה וחיה אפי' אינו עגול דילמא בתר מינא אזלי' ומחמיר' בעוף שכפו עגול דילמא בתר עיגולא אזלי' וכ"ד הרמב"ם פ"ח ה"ד ממאכ"א ונ"מ דאין לוקין כיון דאינו אלא איסור ספק וכ"כ במנ"ח מצוה זו או"ק א'

⁶ דאזלי' בתר רובא ב"י שם בשם המרדכי שם [ומכאן מוכח דאזלי' בתר רובא אע"ג דאפ' לברורי בקל וכן איתא בשו"ת חת"ס יו"ד סי' רע"ז ד"ה הדרן דהוכיח כדברינו מרש"י זה ועיין שד"ח ח"ה עמ' 304 ב' דציין נמי למשכנות הרועים סי' לב ובילקוט הגרשוני ח"א דף ט' סוף עמ' א' וב' אמנם אפ' לדחות הראיה מכאן דהכא הווה כעין ס"ס דהא דעוף שכפו עגול אסור היינו מספיקא דילמא בתר עיגולא אזלי' וא"כ בס"ס וברוב כה"ג נקל אע"ג דאפ' לברורי משא"כ בכל רוב]

⁷ שו"ע ונו"כ סד ב וסה ז וכן דעת רוב הפוסקים להתיר חלבו, ובלבוש הביא רק דעה זו גבי חלב והמחבר כתבה בסתם בחלב וגיד ובפר"ח כתב גבי חלב וכן עיקר אלא שיש לנו לחוש לסברת הרב כיון דמחייב עליה כרת. וכנבי גיד החמיר כדלהלן

⁸ ברמ"א כתב וחלב נפל אסור אם הפילה הבהמה. וכתב בט"ז ג לא ידעתי פירושו דאם נתכוין לאיסור חלב אדרבה באמת אין בו משום חלב כמ"ש הטור בשם רמב"ם. ואי נתכוין לאיסור מצד שהוא נפל זהו פשיטא דלמה יהיה מותר יותר משאר בשר הנפל. וכד"מ לא הוזכר מזה ונראה שהג"ה זו לאו מדברי הרב היא אלא איזה תלמיד טועה כתבה, ובש"ך ה כתב דאע"ג דאין חייב כרת על חלבו איסורא מיהא איכא משום חלב ומ"מ לא היה צריך הר"ב לכתוב זה כיון דמ"מ אסור משו' נבלה ואפי' מלקות נמי איכא משום נבלה כדכתבו הרמב"ם והטור והוא פשוט. ועיין פר"ח ופמ"ג

⁹ שו"ע ונו"כ סו א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובעטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ולא ניתר מלשון תאכלו¹⁰. ויש אוסרים¹¹ החלב והגיד¹² אם שלמו חדשיו וכן עיקר.

ואם הפרים¹³ על גבי קרקע אסור חלבו וכ"ש גידו¹⁴, אף לדעה הראשונה שמכיון דטעון שחיטה משום מראית העין כמו שיתבאר להלן דף עה. אף חלבו אסור מהאי טעמא¹⁵.

א. גיד הנשה מחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותר שמנו מעיקרו ... ושמנו מותר וישראל קדושים נהגו בו איסור ... עץ הוא והתורה חייבה עליו ... גיד אמר רחמנא ולא קנוקנות

¹⁰ והטעם כתב הרא"ש דהוה כדם איברים והר"ן כתב הטעם דתאכלו מידי דבר אכילה ועיין בלבוש יג שם האריך בדרשת היתר חלב וגיד ואיסור הדם.

¹¹ דעת הרמב"ם [מאכלות אסורות ז, ג] דסבירא ליה דאע"ג דקיימא לן דאפילו בן ט' חי שחיטת אמו מטהרתו, מכל מקום גידו וחלבו אסורין מן התורה, ומובא במחבר בלשון י"א ומשמע דס"ל העיקר כרוב הפוסקים אך בש"ך ד הכריע לזה באיסור בחלב וכ"ש בגיד ובפר"ח כתב אלא שיש לנו לחוש לסברת הרב כיון דמחייב עליה כרת. ומיהו בגיד יש לאסור מעיקר הדין, שכן דעת הרשב"א [תורת הבית בית ב שער ה ס, א; חולין צב, ב ד"ה ומיהו] וכן נראה בדעת הרי"ף [שם כה, א] ודלא כהב"י [שם ד"ה ומ"ש שנראה], וכבר הורה בן זקן מהר"י בן חביב ז"ל [הובא בב"י שם ד"ה ולענין], וכן דעת הגאונים להתיר בחלב ולאסור בגיד וכמו שכתב ראב"ן בסימן רע"ח. ומעמא דמילתא כתב הרשב"א במשמרת הבית [בית ב שער ה נמ, א] דבחלב לא מקרי חלב שור וכשב, אבל גיד הנשה קרינן ליה, דלא תלי בשור וכשב דעם יצירתו נאסר, והכי נקטינן.

¹² גבי גיד ברמ"א ובלבוש כתבו ויש להחמיר והוא דעת י"א בשו"ע סה ז.

¹³ שו"ע ונו"כ שם

¹⁴ ועיין פני יהושע פסחים כב. בתוד"ה הרי דם דמהאי טעמא ג"ה אסור דאין בנותן טעם לאו בכלל תאכלו ויפה כתב. ועיין נו"כ בשו"ע סה ז

¹⁵ לפי זה קלוט בן פקועה שהוא מותר בלא שחיטה חלבו נמי מותר לדעות המתירות, וכ"כ הרשב"א בת"ה בשם הרמב"ן ז"ל, פר"ח.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

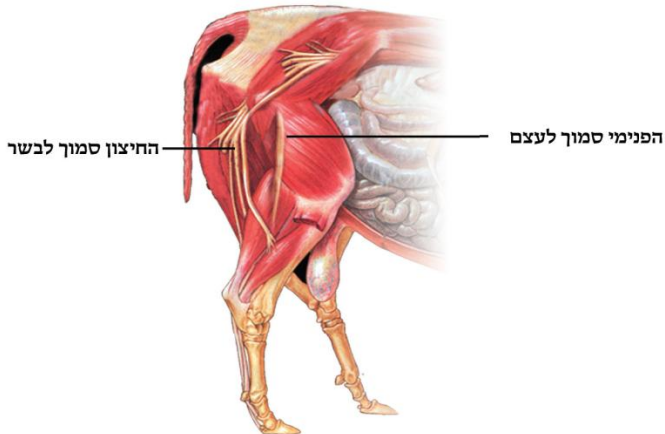

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

כבר התבאר לעיל דף צא. שני גידים הם בירך¹⁶, אחד פנימי סמוך לעצם¹⁷ והשני חיצון סמוך לבשר¹⁸, ושניהם אסורים, וצריך לחטט מדרבנן, (דהיינו להוציא ג"כ קצת בשר סביבם) אלא שהפנימי אסור מן התורה והוא הפושט

בכל הירך, שבכף הירך אמרה תורה שהוא הפושט בכל הירך וגם הוא על הכף ממש, והחיצון אסור מדבריהם. שאינו על הכף אלא תוך הכף ואינו פושט בכל הירך.

וגם בפנימי אין אסור ממנו מן התורה אלא מה

שעל הכף בלבד¹⁹ דאשר על כף הירך אמרה תורה, אבל מה שלמעלה ממנו ושלמטה ממנו עד סופו אינו אלא מדרבנן.

¹⁶ שו"ע שם יש בירך שני גידים עקריים הגיד הפנימי שהוא גיד ארוך היוצא מן השדרה מאחרי עצם האליה ונמשך למטה לאורך הירך והגיד החיצון נמשך לרוחב הירך

¹⁷ הגיד הפנימי יוצא מהחלק האחורי של חוט השדרה ומתפשט לאורך כל הירך בצד הפנימי דהיינו בצד שכלפי הירך השניה (דרך משל גיד של ימין מתפשט לכנגד ירך שמאל) ולאחר שיוצא מן השדרה מתפשט ועובר על פני עצם האליה ומשם ממשיך לאורך בשר הכף (השופי שהוא הבשר התפוח הסובב את העצם העליונה של הירך) עד שמגיע לפרק שבין שתי העצמות העליונות ובעוף אין מקום הגיד דהיינו מקום יציאתו מהשדרה מכוסה בבשר טפוח ועגול אלא בבשר שטוח ולכן אין נוהג בו גיה"נ.

¹⁸ למנהג האשכנזי הגיד החיצון עובר לרוחב בשר הכף בחלקו התחתון ואינו עובר לאורך הכף אלא חודר לתוכו ולכן נקרא "הסמוך לבשר" דהיינו שמובלע בתוך בשר הכף והוא יוצא מן השדרה לפני הגיד הפנימי ויורד באלכסון אחורנית לכיוון הירך וחוצה את כל בשר הכף באלכסון ואח"כ יורד מטה לאורך הרגל ונקרא חיצון כיון שנמצא בצד החיצון של הירך דהיינו בצד הרואה את החוץ ולמנהג תימן הגיד החיצון הוא ענף המתפתל ויוצא מהגיד הפנימי בתחתית הירך סמוך למקום חיבורה עם השוק שמתחתיה הגיד הפנימי ממשיך ויורד מטה לאורך הרגל בצדה הפנימי ואילו הענף יורד בזווית אל צדה החיצוני של הרגל

¹⁹ לשון המחבר שהפנימי אסור מן התורה והוא הפושט בכל הירך כו'. והמחבר נמשך אחר לשון הטור, ומפשט לשונו משמע שכל גיד הפנימי אסור מן התורה, וכן יראה דעת התוספות [חולין] שכתבו בדף צ"ו [ע"א] ד"ה מכלל כו' דמאי דקאמר שמואל לא אסרה תורה אלא שעל הכף בלבד, אליבא דתנא דמתניתין קאמר וליה לא סבירא ליה אלא שכל גיד הפנימי אסור מן התורה, וא"כ כך יש לנו לפסוק. אלא שאין דבריהם מחוורין דמסתמא שמואל אליבא ידיה קאמר, ואף על גב דמן התורה לא אסיר אלא שעל הכף מכל מקום מדרבנן החמירו טובא ואסרו שלא כנגד הכף וחטיטת כולו, וכן כתב הרשב"א בחידושו [שם ד"ה דאי] וכן דעת הרי"ף [שם לד, א] והרמב"ם [מאכלות אסורות ח, א], ואפשר שגם הטור כיון לזה אלא שקיצר. פר"ח שם

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

וקנוקנות שבשניהם הם גידין דקים היוצאים מהגיד לאחר שעובר את האגן ונבלע בירך ואז מתפצלים ממנו אותם שהגידין הדקים אסורים מדבריהם, דגיד אמרה התורה ולא קנוקנות וצריך לחטט אחריהם.

ושומנם גם כן אינו אסור מן התורה דגיד אמר רחמנא ולא שומן, אלא שישראל קדושים הם ונהגו בו איסור²⁰.

ובשינקר את הירך יחתוך ראשי העצמות שבירך תחלה וישליכם, שבהם ראשי הגידין ושרשם מחוברים, ואחר כך יחתוך צומת הגידין שצומתים שם כל גידי הארכובה האמצעית ויוציא כולם עד שלא ישאר

אפילו כחוט השערה, ויטול ו' חוטין שבשוקין ויטול השמנונית של הגיד כולה.

וכבר התבאר במסכת פסחים דף כב: ולעיל דף פט: שגופו של גיד הנשה אינו אלא כעץ שאין בו טעם, ואף על פי כן אסרתו תורה, לפיכך אינו אסור תערובתו בפליטתו. והקנוקנות שהם גידין דקים היוצאים מהגיד לאחר

²⁰ שו"ע ונו"ב יו"ד סי' ס"ה ח וז"ל הב"י שם "והמרדכי (סי' תרנ"ט) כתב שומנו ישראל קדושים נהגו בו איסור וראוי להחמיר בו וכדגרסינן (עירובין כא:) בני הזהר בשל סופרים יותר משל תורה ומה ששנינו בו ישראל קדושים נהגו בו איסור זו היא דברי סופרים עכ"ל" אבל ברדב"ז ח"ב סי' תר"ע משמע להדיא דאינו איסור דרבנן אלא מנהג איסור וז"ל "עיקרו מדאורייתא, חמיטתו מתקנתא דרבנן, שומנו ממנהגות קדושים" והוא מחי' הרשב"א חולין צ"ב ב' ובר"ן שם. ועיין שפ"ד סי' ק' ס"ק ח' דלהדיא כתב דמנהג קדושים קליש מאיסור דרבנן ונ"מ לאיסור דבוק עיי"ש ואכמ"ל

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

שעובר את האנגן, ונבלע בירך ואז מתפצלים ממנו אותם הגידין הדקים שהם הקנוקנות. והשומן יש בהם טעם, לפיכך אוסרין תערובתן בפליטתן²¹.

ולפיכך אע"פ שהגיד הרי הוא כעץ בעלמא ואין לו טעם²² אעפ"כ אסרתו תורה²³.

²¹ שו"ע ונו"כ שם סעי' ט וז"ל הב"י שם "והמרדכי (סי' תרנ"ט) כתב שומנו ישראל קדושים נהגו בו איסור וראוי להחמיר בו וכדגרסין (עירובין כא:): בני הזהר בשל סופרים יותר משל תורה ומה ששנינו בו ישראל קדושים נהגו בו איסור זו היא דברי סופרים עכ"ל" אבל ברדב"ז ח"ב סי' תר"ע משמע להדיא דאינו אוסר דרבנן אלא מנהג איסור וז"ל "עיקרו מדאורייתא חמיטתו מתקנתא דרבנן שומנו ממנהגות קדושים" והוא מחי' הרשב"א חולין צ"ב ב' ובר"ן שם. ועיין שפ"ד סי' ק' ס"ק ח' דלהדיא כתב דמנהג קדושים קליש מאיסור דרבנן ונ"מ לאיסור דבוק עיי"ש ואכמ"ל.

²² ועיין במטה יהונתן על השו"ע ק"ט סעי' ב' דס"ל דלגיד איכא טעם קלוש ואין לו כח לאסור הקדירה משום טעם קלוש זה אבל בממשו של גיד קיים א"כ בצירוף טעם קלוש זה אוסר התערובת עד ס' ובזה מבואר המח' אי יש בגידין בנ"ט או לאו דנחלקו אי מחשבינן טעם קלוש ידיה כטעם או לאו וכ"כ במשב"ז שם ס"ק ה' וכן עיין בפלתי סי' ס"ה סוס"ק ב' דבגיד יש טעם קלוש וודאי כשנוצר במעי אמו הרי הוא רך ויש בו טעם נמור ורק אח"כ מתקשה כעץ [סתם גיד (שאינו גיד הנשה) אי יש בו נ"ט עיין שושנת העמקים לבעל הפמ"ג בפתיחה ד"ה שאלה ושם כתב אי הוה בכלל בשר ועיין בספרו גינת וורדים כלל מ"ה ד"ה עוד אחת (עמ' 72 בדפ"י) ועיין שעה"מ פ"ח ה"ו ממאכ"א ד"ה כי על דמשמע דס"ל דאין בשאר גידין בנ"ט ועיין רש"י פסחים כב א' דמשמע דטעם בשר אין בו הא טעם גיד יש בו

²³ ועיין בשעה"מ פ"ח ממאכ"א ה"ו בביאור דעת הרמב"ם שם דהאוכל ג"ה של נבילה חייב שתים ועיין במנ"ח רפ"א או"ק ז'

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

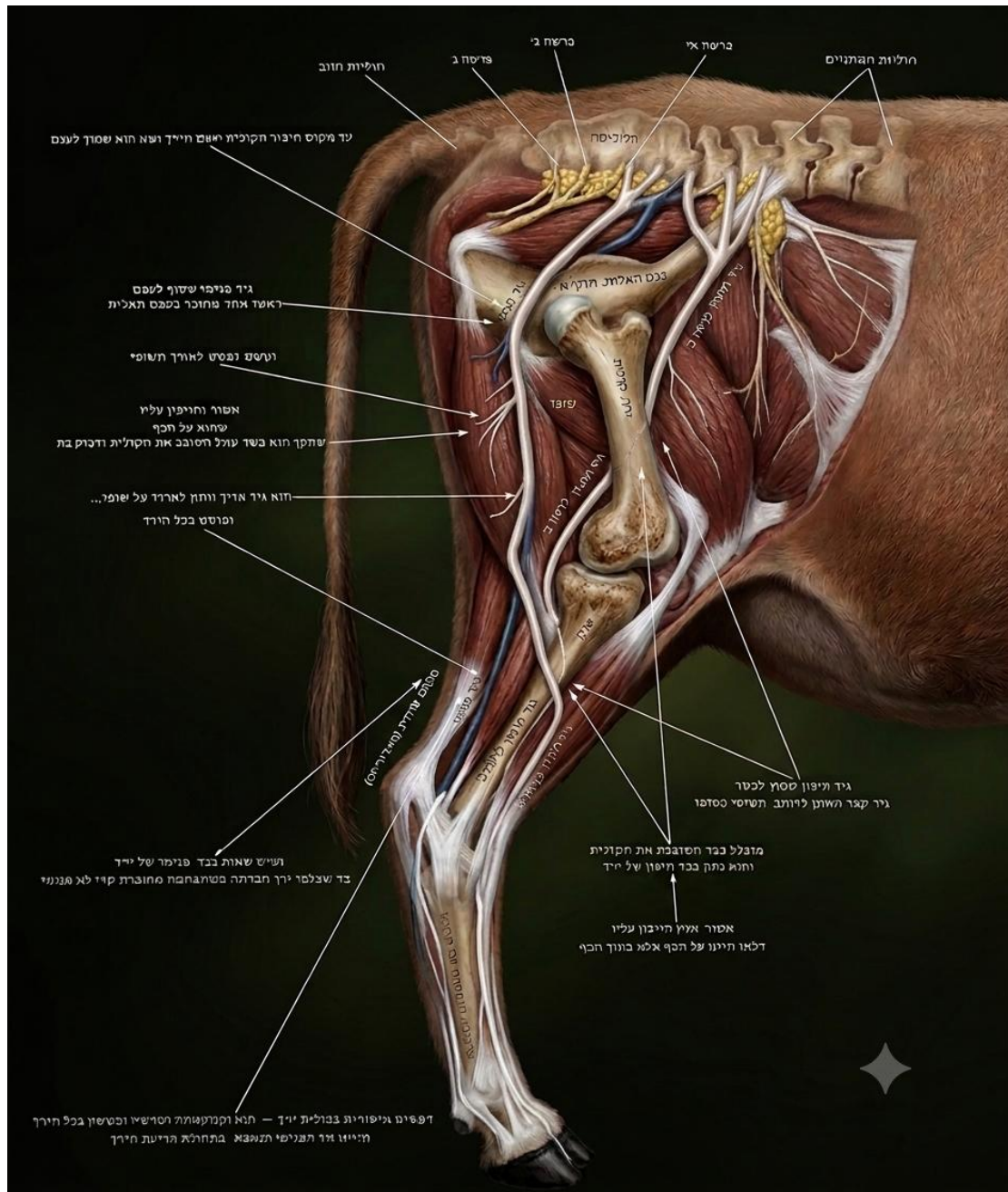
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

אבל אם נתערב בתבשיל והוסר ממנו אינו אוסר בטעמו ואם לא הסיר הניד²⁴ מן התערובת ואינו יודע היכן הוא אוסר תערובתו אפי' באלף כיון שדינו כבריה שאינה במילה²⁵ ובנימוח שאין ניכרת צורתו אוסר²⁶ עד ס'.

²⁴ שו"ע יו"ד ונו"כ ק סעי' ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

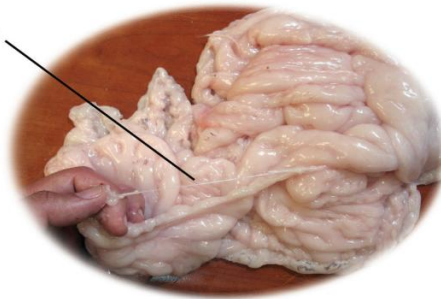
מסכת חולין

ב. חוטין שבחלב אסורין ואין חייבין עליהן שבכוליא אסורין ואין חייבין עליהן ... לזבן כוליא ... גאים ליה

שלשה חלבים הן שהייבין עליהן כרת חלב שעל הקרב ושעל שתי הכליות ושעל הכסלים אבל האליה²⁷ מותרת באכילה ואינה נקראת חלב²⁸.

אבל צריך²⁹ שינקר ממנה מה שלצד פנים³⁰ שזה חלב גמור ואינו חלב האליה ולא הותר אלא האליה בלבד גם צריך להסיר חוטי האליה אע"ג שאין בהם חלב, כי הם יונקים מחלב הכליות ואסורים מדרבנן³¹

חוטים שבחלב שעל הקרב

²⁵ ובריה אוסרת מדרבנן אפי' בכל שהוא

²⁶ דאע"ג שאין לו טעם וא"כ א"צ לבטל טעמו עכ"פ התורה אסרה גופו של גיד ובעי' לבטולי ועיין בט"ז שם ס"ק ה' דבתוה"א רצה להקל דבטל ברוב אבל לדינא אין להקל בזה אא"כ נשפך ואין ידוע אם היה בו ס' דאז נקל מספק.

²⁷ שו"ע ונו" סד ה' הנתח שמן הכליות ולמטה לצד הזנב והזנב נקרא אליה רש"י חולין י"א א' ד"ה מאליה

²⁸ חולין קי"ז א'

²⁹ רמ"א סד ה'

³⁰ ונחלקו באחרונים אם אינו אסור אלא החלב שבאליה לצד פנים שבתוך חלל הבהמה, אבל לא מה שיצא מחוץ לחלל, או שאסור אף מה שהוץ לחלל הבהמה, ולא יצא מכלל האיסור אלא מה שלצד הנב, היינו הצד החיצון של האליה. ואף למעשה יש בדבר חילוקי מנהגים, שהאשכנזים בחוץ לארץ אוסרים גם החלב שמחוץ לחלל, והספרדים וכן האשכנזים שבארץ ישראל אינם אוסרים אלא מה שבתוך החלל עי' ס' תורת הניקור הירושלמי ח"א עמ' צ"ד – צ"ט ק"ב.

³¹ ונהגו המנקרים לנקר תחת האליה של שור וכבש ועז מפי הטבעת ולפנים

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

קרום שעל³² דד הטחול במקום שדבוק לכרס³³ והוא הצד העב והגס שבו חייבין עליו, מפני שהוא מחובר שם לכרס ולחלב ויונק ממנו, וחכמים אסרו גם כן שאר כל הקרום שעל כל הטחול אפילו שלא כנגד הדד, ואסרו גם כן החוטין שבו, מפני שראשיהם סמוכין לחלב ויש להם מקצת יניקה ממנו, לכך צריך לנקר אותם ולשרש אחריהם, אך אין חייבין עליהם.

הכוליא יש עליה³⁴ שני קרומין העליון הוא חלב גמור וחייבין עליו, והתחתון והחוטין שבה אסורים מדרבנן מפני שהם קרובים לחלב ואין חייבין עליהם.

ולובן שבתוך החרין ומתפשט והולך בתוך הכוליא מותר מן התורה, שחלב שעל הכליות אמרה רחמנא ולא שבתוך הכליות, מכל מקום לכתחלה צריך לחטט אחריו ולנקר אותו מדברי סופרים³⁵, ואם נצלו³⁶ או נתבשלו ולא

³² שו"ע ונו"כ שם י

³³ ט"ז שם

³⁴ שו"ע ונו"כ שם יב

³⁵ לשון הלבוש ובשו"ע כתב ואף על פי כן נוטל אדם לובן שבתוך הכוליא ואינו צריך לחטט אחריו, ויש מחמירין לחטט אחריו.

³⁶ רמ"א שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

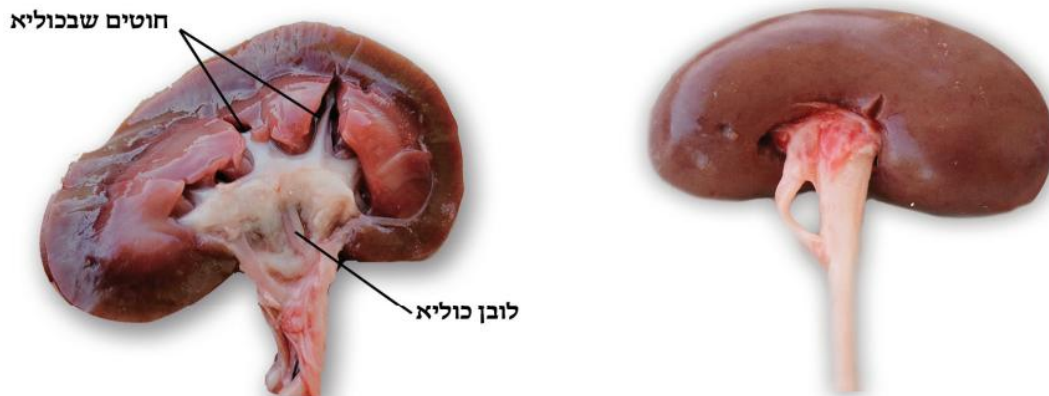
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

שרשו אחריהן לא אסרינן להו, ודוקא מה שבתוך הכוליא, אבל מה שעל הכוליא לכולי עלמא אסור.

חלב זה בלבד היה רב אסי חותך ולא משרש אחרי

הוצאת³⁷ החוטם יעשו הבקיאם בזה, הקצבים או המנקרים, אבל לא ימכור על סמך שיאמר ללוקח שהוא יוציא החוטם, מפני שאינם בקיאים.

בחלק האחוריים צריך לנקר מטעם חלב את האליה והחוטם וכנ"ל וחלב הכסלים³⁸ עם הקרום וחלב שתחת מתנים ואי אפשר לפרש זאת בספר היטב

³⁷ ערוה"ש שם סעיף מ"ח

³⁸ לבה"ג ה' חלב ושאלות ויקרא שאלתא ס"ח וברי"ף חולין צ"ג א' פ' מקום חיבור הירכות, והוא החלב שבעיקרי הירכות מבפנים וכמש"כ במור בשם הרמב"ם וברש"י חולין שם ובא"ז ח"א סי' תמ"ה פ' שהוא עצם קמנה שמונחת על עצם אגן הירכיים היינו הראש העליון שעל עצם המכתשת שהבוכנה נכנסת בו, והוא עגול כעין מרדה קמנה, ונקרא הנק"א ומחוברת לחולית האליה מלמעלה, ועליה יש חלב, תחת ראש המותן ועיין בסמ"ג לאוין קל"ח שסמוך לזנב יש שומן האליה, ועליו חלב ואותו חלב ושומן האליה דבוקים זה לזה ואין ביניהם אלא גיד אחד לבן כעין קרום ומראהו כמראה שומן, ומה שעל אותו הגיד אסור וחייבים עליו כרת. בשו"ת משיב דבר ח"ב סי' כ"א והעמק שאלה שם אות ו', כתב דיש להחמיר בשני הדעות שספק איסור כרת הוא. אבל ביש"ש פ' ז' סי' ה' כתב ששני הפירושים אמת, ושני החלבים הללו חייבים עליהם כרת, ואלו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

אלא צריך ראייה מן הבקי בניקור והמדקדקים אין אוכלים מחלק אחוריים עד שיראה למנקר אחר ויבדוק אם מנוקר כראוי³⁹ ויש שאין אוכלים מטעם זה אחוריים כלל⁴⁰.

ואלו דברי אלהים חיים, ועיקר הכסלים הם בצידי הבהמה מזה ומזה, שיש שם מקום פנוי מצלעות, ואין שם אלא עור ובשר, והוא מסוף החוזה ועד עיקרי הירכיים, וכולו נקרא כסלים, ולמטה מהכסלים לצד הארץ יש שם בשר אדום, והחלב שלמעלה ממנו נגד הצלעות הקטנות הוא חלב שעל הכסלים, שחייבים עליו כרת. שלחן גבוה סי' ס"ד ס"ק מ"ו

³⁹ חכמ"א כלל כ"ח סעי' ג', שו"ת חת"ס יו"ד סי' ס"ח דרכ"ת ס"ק מ"ו

⁴⁰ מובא בכנסת הגדולה הנהות בית יוסף יורה דעה סימן סה אות סג ובדרכ"ת שם כתב נמי דבארץ הקודש אין אוכלים אחוריים ובסי' ס"ה ס"ק מ"ו כתב דבמקומו נמי לא היו אוכלין אחוריים, ועיין שו"ת שלחן הלוי פרק יח אות ח שגם לנוהגים איסור זה אין לאסור אחוריים של חיה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

